

som har været anerkendt ifølge Valglovene baade i 1849 og 1867. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Sage) saa nu vilde gøre gældende, at man ikke kan paaberaabe sig Valgloven af 1867, fordi der ikke derved skete nogen Ændring i de bestaaende Forhold, saa har han aldeles ikke Ret deri. Thi det er jo sikkert kun det samme Forhold, som vi nu staa overfor, at Valgloven af 1867 altsaa har staaet over for en Tilstand, hvor der allerede den Gang fandtes Valgkredse med over 27,000 Indbyggere, trods det, at man samtidig vedtog Grundloven med et Forholdstal af 1 til 16,000. Man lod dette bestaa og vedtog en Lov, der altsaa stadfæstede det bestaaende Forhold med det Forbehold at ville vente til den Folketælling, der skulde komme, for endelig at berigtige det. Ganske det samme er nu Tilfældet. Vi staa ligeledes paa Øvergangen mellem to Folketællinger og forudsætte, at man vil komme til en endelig Ordning af denne Sag ved den ny Folketælling. Hvad enten det da bliver en Gennemførelse af den nuværende Grundlovsbestemmelse, eller det maatte blive en Ændring af Grundloven, vil Inddelingen af Kredse i Valgloven komme til at knytte sig til den ny Folketællings Resultat. Der er kun den Forskel paa nu og den Gang, at man i 1867 ikke søgte at lempe paa den bestaaende Ubillighed, medens man nu søger saa vidt muligt at raade Bod paa disse Ulemper og nærme sig til den Ordning som er forudsat ved Grundloven. Det er jo nu i og for ret interessant at se den Forandring i Opfattelse, som foregaar i Aarenes Løb. Medens det fra Begyndelsen af var fra Venstres Side med Berg og J. A. Hansen som Ordførere, at denne efter min Mening korrekte Opfattelse af Grundlovens § 32 blev gjort gældende, at den ikke indeholder noget Paabud om Valgkredsens Ligestorhed, hvorimod der paa den anden Side vel ikke ubetinget, men dog med en vis Styrke fra Højres Side hævdedes den modsatte Opfattelse, synes man nu fra den Side, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) repræsenterer, at tage Affære for Højres gamle Standpunkt og kæmpe for Valgkredsens Ligestorhed, og jeg hilser med Tilfredshed, at den høje Indenrigsminister har taget Venstres gamle Standpunkt paa sig og kæmper for, at de ikke behøve at være lige store.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds udtalte sig dernæst om en Grundlovsændring. Men tænkte jeg det ikke nok, at det straks vilde komme i en saadan Skikkelse, at man paa Forhaand kunde sige, at det ikke var noget, Folketinget eller Rigs-

dagen i sin Helhed kunde slutte sig til. Det ærede Medlem skarpede sit Standpunkt derhen, at hvis man vilde have en Grundlovsændring, kunde det kun ske paa den ene Maade, at alle Parter være fuldt og fast bestemte paa at indskrænke det til dette ene inøvre Punkt, at forandre Forholdstallet i Grundlovens § 32 fra 1 til 16,000 op til 1 til 20,000; dersom man veg et Haarsbred fra dette, var det umuligt at faa en Grundlovsændring gennemført. Det ærede Medlem siger saaledes. Men fra anden Side bliver det forsøgt med lige saa stor Sikkerhed, at dersom man vil indlade sig paa det, det ærede Medlem foreslaar, er det aldeles umuligt at faa det gennemført. Jeg er tilbøjelig til at tro, at der vil blive ganske overvejende Mening f. Eks. for det Standpunkt, der fra forskellige Sider er gjort gældende, at man burde tage Hensyn til Valgerne i Stedet for til Indbyggerne; nogle ville desuden kæmpe for 16,000 Indvaanere, og andre ville gaa til 25,000 o. s. v. Saa snart der altsaa er staaet paa den Løsning med en Grundlovsændring, saa have vi straks de tusinde forskellige Meninger, og intet kan i den Henseende være mere talende, end at det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds (Falkenstjerne), som vistnok er det ærede Medlems allernærmeste Ven her i Salen, øjeblikkelig stod op og tog den mest energiske Afstand fra det ærede Medlems Forslag om en Grundlovsændring, saaledes at han ogsaa erklærede, at det vilde være et Indgreb i Folkets Rettigheder, i Folketingets grundlovmæssige Magt o. s. v., som han paa ingen Maade kunde række Haand. Jeg tror, at naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds har gjort den Erfaring, at ikke en Gang det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds vil følge ham, vil han indse, at han ikke faar ret mange flere med sig.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgkreds, som jeg nu sigtede til, har jo taget dette meget stærke Standpunkt at betragte § 32 som en af Folketingets Grundrettigheder. Det forekommer mig, at det ærede Medlem har endog saa overtruffet sig selv i Behændighed i at komme bort fra det Standpunkt, han i 1891 saa veltalende forkyndte her i Salen. Den Maade, hvorpaa denne Bending foregik, har i høj Grad overrasket mig, interesseret mig. Det ærede Medlem forklarede nemlig, at hans Standpunkt i 1891 var bestemt af den flammelige Forhandlingspolitik, der den Gang rasede i Landet, og som havde slettet Sukkerloven, der var en saadan Urret mod Købstæderne, at han trods sin egen Tilbøjelighed i Grund-